

Сыаната
3 харчы.

**БАСТАКЫ КҮННЭРТЭН—
УДАРНАЙДЫК!**

«СО» корр.

Оройуоннаабы партийнай конференция уураабын—олоххо!

Боччумнаах сыһыаны модьуйаллар

Агропромышленнай холбоонна кинсар оройуон кинионаабы 3 партийнай тэрийтэлэр холбоонутаах кинионаабы оройуоннаабы 3 партийнай конференция түмүктэрин туһунан дакылааты ССКП райкомун иккис секретара И. Н. Аммосов огорда. Дакылааты дуурулааһынаа тыл эһит 15 коммунист оройуон тыатын хаһаайыстыбатын сайыннарынаа, баар итэбэстэри быһаарыа уонна чоочу эһиттэлэр огордулар.

Конференция суоһу итинтин сайыннарынаа туруорбут сорууттарын олоххо киллэриэх сирин туруутаах үүтүгүн ылыытан быһаччы тутулуктаах. Ол, туох ханнык иннинэ, сиргэ сыһыны тосту уларыттыны эрийэр, диэтилер коммунистар. Чуолаан, В. Ф. Ермолаев, туһааннаах специалисттар сирин огоруу културатын үрдүтүгэ тэрээһиннэрэ, крдылларэ намыһабын ылаан туран, бары совхозтар иккис коммунист сепоборонна булгуччулаахтык илэркэлэрэ наадаһын билиэтэ, сирин нүөлсүгүнүн быһаанаахтык дьарыктарынаа эттэ. Оттон П. П. Ефимов бааһыналарга органической уокордуулары илэркэлэргэ болгомото ууруллубатын, оннооҕор совхозтар фермаларыгар кыһыныгы ылдарга балбаахтааһын тэриллэбэтин критикалаата. Араатар, солоолуунары үүгүйдик чинчийбэккэ астарыттан бааһыналар тостон туһаттан тахсылара, онуоха, ороскуоттаһыт үл кедьүүнү биэрбэккэ хаалара үгүһүн ылаан туран, бу боппурооска кэскилээхтик сыһыаннаһар наадаһын билиэтэ.

Сиргэ туруутаах үүтүгүн ылыыны ходуһалары харыстааһын, капиталнай бүтэйдэри тутуу быһаарар. Ол эрээри кэли сылларга маньаа быһаанаах үлэ ытыллыбата. Бааһыналары, ходуһалары суебү тэпсигэ үгүс. Итин ылаан туран, П. П. Дьячковская сага пэтикетаны оройуон совхозтарыгар бүтэйдэрин иккис ытыгы дэтилеткатынан огорго, итиннэ, от үлэтигэ босхолоон да туран, шэфтээх тэрийтэлэри туруорарга эттэ.

Тыа хаһаайыстыбатыгар научнай-техничэскэй прогрессы киллэрэ, боппурооска киллэриэхтигэ итиннэ, «Чурапчы» совхоз Армыдааһар суебү итиннэ, ылааннаах үлэтигэ, техника, кедьүүнү үрдүтүгэ чоочу сорууттар туруоруллубулар.

А. ЗАХАРОВ.

Билиэхэ эппиэттиллэр

Хаһыат 1985 сыл ахсынны 12 күнүгэ үгүсүгүн «Кулсумэ» кыһаабыт оччо дин фельетон бачээтэммитэ. Онно Уһун Кулсэ бааньык үлэбэтигэ, туһуан суруллубута. Итиннэ, сибээстээн Сылган сельской Советин реполномун председателэ В. П. Вайшен редакцияга маньык эппиэти киллэрдэ.

Ааспыт бээтинсэбэ уонна субустаа юнкордар, «Бэлэм буол» хаһыат 50 сыла туолуутугар аналлаах оройуоннаабы иккис слеттара ыытылынна.

БӨРҮӨБҮТ СЫППААБАТЫН, БАҔАҔЫТ УОСТУБАТЫН

БАСТАНЫ КҮН бөлөх «Юнкордар оройуоннаабы хаһыат үлэтигэр көмөлөрө уонна итиннэ сорууттара». «Хаһыат жанрдары», «Юнкорская постары хайдах үлэтиэххэ?», «Истинэ» хаһыатыттан көрдөбүллэр» дин темаларга бэсбэдээри ииттилэр, заметканы суруйууга практикескай чуас ытылынна.

Оройуон 18 оскуола-лартан юнкорскай постар ордуу үчүгүйдик Чурапчы, Армылаах адыс кылаастаах, Диринг, Кытаан, Бахсы, Сылган орто оскуола-ларыгар үлэтиллэр Катя Лазарева (Кытаан), Саргы Федосеева (Диринг), Саргы Аренина (Сылган), Зоя Шинкина (Чурапчы), Майя Владимировна (Чурапчы) адыс кылаастаах оскуола-ларга уо. д. а. хаһыат үлэтигэр ордуу активнайдык ытыллар.

Ол эрээри юнкордар оскуола олоһун хаһыат страницаларыгар сырдыгылаа өссө да ситэ суох. Бастакытынан, суруйуулар темаларга кылаастаах. Пионерскай Марш маршруттарынан үлэ, кыһыл суолдустар түбүктэ, интернациональнай доордоһуу кулуубун тэрийэр дьааллара, харьыттыа уонна нэмчээһиннээх буолууга туһуламмыт биерациялар, о. д. а. тустарынан сурук адыах, критическай заметкалар суохтар. Балары учуоттуохха.

Итиннэ, заметка (атын жанрдарга суруйуулар суохтар, ону эмиз учуоттуохха) сырдыктылар соһоттоһу тоһору, иккис, кини суруйуохха, онуоха бэйэ сыһыаны эмиз эттиэххэ. Тыллары, доһуор ааттарын тоһору уонна чуолкайдык суруйуохха.

ХАҔЫАТ — СОНОВУОН ОРГАН

Эмиз бу күн истинэ хаһыаттарын көрүү ытылынна. Оскуола-лар бары сивдэрэ иккис киллэриэх хаһыаттары адыабыттар. Көрүүтэ кинилэр ис хоһоонноругар, ытыгыт үлэтигэр болгомото уурулуунна. Конкурэ түмүгүнэ «Звездопад» (Амма), «Пионер» (Вах-чы), «Ленин» (Мугу-дай) истинэ хаһыаттара итиннэ, кинилэри ытыллар.

Истинэ хаһыатын огорууга тугу учуоттуохха? Бастакытынан, үгүс хаһыаттар бастааһынаа ааттара суох эбит. Ол сыһына—хаһыат биер үлэтигэр ааттаах буолуохтаах. Итиннэ, хаһыаттар хаһар темаларга кылаастаах. Угүстэр дружина эбэтэр кылаас олоһуннэ биердир эһиткэлээхтэр, онтон атына барыта атын

сурунааллартан, о. д. а. литератураттан ылыллыбыт ол-бу интернациональ туһунаа, Хаһыанка коллентив олоһун араас өрүттээхтик сырдытаахха, бастыгы пропагандалаахха, итэҕэһи сытык критика тардыахха, быһата, хаһыат бойбуой орган буоларын ситиһиэххэ. Кини үлэтигэр элбэх өгөнү тардыахха.

Эбэттэн иккис юнкордар оройуоннаабы т. пографияга экскурсияга сырдыктылар, олохтоох ааттардары Инокентий Левины, Самон Туматы, Марии Михайловны кытта көрүстүлэр.

Кэбэтигэр оройуоннаабы Культура дьэтигэр юнкордарга аналлаах Сага дьылааһы елка буолла.

УМУНЛУБАТ УГУО КҮН

ИККИС КҮН юнкордар «Бэлэм буол» хаһыат айар коллентивын, хаһыат тылынан таһаарыллар нүөмэрин кыттылаахтарынан кытта көрүстүлэр.

Хаһыат редактора В. И. Леппин аатынан Бүтүн Союзтаагы пионерскай тэрийтэ Кини советын чилиэнэ Инина Инокентьевна Протопопова «Бэлэм буол» үлэ агардаах историктын, үлэти хаһыатын туһунаа нэрэхсэбиллээхтик киллэртэ, ол эһиткэлэһунаа көрдөбүллэр фотоларынан ситиһилиннэ.

Хаһыат бастаны балаһата редакция отделын сибээсидэһэ, норуот үлэтигэрин туйгуна Марина Андреевна Дьячковская эдэр лениннэтер пионерскай Маршка сорууттарын туһунаа кэлэири истатыйаһынан адылына. Эмиз бу страницаа Якутскай куорат 2 №-дээх оскуолатын старшай пионер балаһатаа Г. А. Хайдулова кыттына. «Интернациональнай доордоһуу кулууба бастаан тэриллэтигэр саттыах чилиэннэрэ, биллэри кинилэр 800-тэн тахсалар»,—дири кини. Итиннэ салгыы Галина Анисимовна интернациональнай доордоһуу кулуубун үлэти туһунаа көрүстэ.

Хаһыат истинэ балаһатыгар Е. Ярославскай аатынан хотугу норуоттар историкларын, олохторун уонна култураларын үлэтигэр холбоһуутаах музей директорун солбуһааччы С. Н. Седаха «Бэлэм буол» хаһыат редакциятын эһиттири секретара Н. С. Дмитриев редакция отделын сибээсидэһэ Н. Н. Тонтозова кыттыны ытыллар.

Сергей Иконович Саха сирин улахан доордо, граждаскай сэрин геро-

йа, кыһыл командир К. Н. Ненунда—Байкалов туһунаа кэлсээнэ болгомото-лоохтук истилиннэ.

Николай Степанович—кыһыл суолдуст. Саха сирин Кини Ситириилээх комитетта Абага героой пионердарыгар хорсун быһыыларынаа иһин бойбуой Кыһыл Знамяны туттарбыта. Олох иһин көрүдүрээх сылларга, хоһуоһу иһин, ол Знамя сураһа суох сүппүтэ. Николай Степанович ону ирдэһэн, чуолкайдаан бойбуой Знамя Абага пионердарыгар хаттаан туттарылларын ситиһиһтэ. Ага хоһуоһу албан аатын огорбут үгүс дьылаатын үлэтигэр, тилиннэрэргэ кини огорбута элбэх. Н. С. Дмитриев—адыс кини, ол иһингэр биһиги биер дойдулаахтык туһунаа «Разведчик быраата» диннэ иһингэ, автордара.

Наталия Никитична «Саллаат суругун суолунаа» рубрикаттан Ага дойдуга Улуу сиритигэр баран элбүт бойбуун учуутал Константин Прокопьевич Скрябин көргөһүгэр Настяга суруйбут Илэ дойдуга тапталынан, оптимизмынан тоһору суругун адыаһа истибит эрэ кинини барытын долгута.

Хаһыат үгүс страницатыгар кыттыыт Социалистическай Улэ Героһа Анна Михайловна Васильева 1941 сыллаахха сирингэ барбыт көргөһүн солбуһан «Кыһыл ыллык» нолхоһ биригдэһирэ буолбута. Саллар дьобурдаах, үлэти кыһы биер дойдулаахтара аны сельсовет исполкомун председателинэ таһыттар. Ити курдук кини 32 сыл устата тохтоло суох Амма оройуоннаабы Бөтүгү сельсоветын исполкомун председателинэ үлэтигэ.

Оттон Албан аат орден хаалара П. П. Кумечко иһинэ пилететта сылла-рыгар сиритигэр бэбэтэ 4-5 киһи нуорматын тоһорон стахановец үрдүк аатын ылыта. 1942 сыллаахха 20 саастааһар фронтта аттамыта. Хорсун-хоодуот комсомолсэ сирингэ даһын иһиннэ кириһтэ сылдыһыта. Түөһэ үрдүкү правительственай наһараадаларынан күлүмүрдүү нуучка киннэ уу сахалыа тылынан фронтнааһы олоһун тутаннэригэ, кэлсэбэтигэр олоһор улаханник көрөхсөөн иһитилэр. Петр Петрович «Саллаат доорбор» диннэ сахалыа тоһугу ылаан иһитиннэрдэ.

Төрлүс балаһа—юнкордар балаһалара. Республикка 200-чээ юнкороскай постара дойдуларын сонуннэ, баһаларын санааларын суруйаллар, кинилэр бастаны хоһооннор,

кэлсээннэрэ эмиз манна бачээттииллэр.

«Бэлэм буол» бэйэтин кыракий корреспонденттарынаа кытта сибээһин быспат. 1959 сыллаахха «Бэлэм буол» Одьулуун оскуолатын үлэтигэ Аля Понсеева «Фотопла-раты таптыахха» диннэ заметкатын бачээттибэтэ. Сүүрбэ сыл буолан баран хаһыат бэйэтин кыракий корреспондентын кытта «Төгүрүк остуолга» көр-сүбүтэ Альбина Ино-кентьевна биллэри СГУ доцена, саха дьахтал-ларынан иккис иһиннэ техническай наука канди-дата буолбута.

—Олоххо төгүрүкү сыллаах буолуохха наа-да. Хоһобур, мин оҕо сылдыһымны фотопла-рат атылаһаары күһүгү хараһага оһуһунаа үтүт таспытим. Кырдыга, кү-танарым, ол эрээри сыл-бын ситиһэр барам өссө күүстээбэ. Оскуола-ны бүтэрэн баран трактори-стаабытым, техниканы ба-һылыр баһалааһын,—дири Альбина Инокен-теевна. Оһолор кини Чу-рапчы тэрийтэ көрүс-түүлэрин уһулбут өһнөөх слайдаларын сөдө-маһтаһа көрдүлэр.

Чурапчы чарана Чычыаада үгүһуөн, Костор нүөх хаһаана Күндэһэрэн үрдүгүнэ... Бу норуот уолуттан туспат ырыа автора И-нокентий Сосин—оҕо су-руйааччыта. «Өлүөнэ өб-бөт кытыларыттан», «Сахсахаан Сахаар кэл-сээннэрэ», «Тыа саһаты-гар», о. д. а. кинилэрин оһолор таһаан баһаалар, Инокентий Михайлович оһолорго бэйэтин кэлсэ-нэрин аһаан иһитиннэрдэ.

Самодетельнай компо-зитор Виктор Никаноров тоһорбут ырыалара оһо-лор уһараабат ытыс та-һыныларынан доһууол-лаһаллар.

«Бэлэм буол» тылы-нан таһаарыт нүөмэ-рө оһолорго умкулутат, ай-тон сүппэт үгүс өйөбүдү хаалларда.

Юнкордар оройуоннаа-бы иһинэ слеттара ити курдук үлэти түмүктэ-тэ. Бастык үлэтигэр юн-кордар уонна постар са-һааһылаһа В. И. Ле-ппин аатынан Бүтүн Со-юзтаагы пионерскай тэ-рийтэ уобаластаагы Советин «Бэлэм буол» уонна о-ройуоннаабы «Сага олох» хаһыаттар редакцияларын Бочуотунай грамоталары-наа, Маһтал суруктары-наа наһараадалаһылар.

Күндү юнкордар, эһи-гиттан өссө элбэх сонун-наах суруктары күүтэ-бит. Бөрүөбүт сыппаа-батын, хаһыат үлэтигэр көмө-лөр үгүс баһадыт уосту-батын!

М. МИХАЙЛОВА, хаһыат аналл. корр.

Симонна: (хаһастан) И. М. Сосин, Г. А. Хайдулова, П. П. Кумечко, А. М. Васильева, Н. И. Протопопова уонна С. Н. Сизых юнкордары кытта П. Окопешников фотота.

СҮӨНҮ КЫСТЫГА - УДАРНАЙ ҮЛЭ ФРОНА

РАЦИОНУ САЛГЫ ТУПСАРЫАХХА

Кыстык садаланыгыгар общест-
веннай сүөһү сөптөөх аһылыгынан
кыайан хааччыллыбата да үтү да,
привлечи да ылыы соруудахтарын то-
дорууну улаханнык атахтаабыта.
Кыстык үбүс ыйыгар бу итэрэни

гуоратай эбни аһылыгы бөлөмнөзөни-
кэ ханнык чопчу дыааллар ылыны-
нылар? Отделениелар управляющай-
дарыттан итинник ыйытыгыта эһинэт-
тииллэригэр көрдөстүбүт.

Н. И. Яковлев, «Мыл-
дааайы» совхоз Соло-
вьевтаагы отделениетын
управляющайа:

—Маннын да, субан
да сөптөөх эбни аһылыгы-
нан хааччыллан тураллар.
Биллэнигэр кыстаттуунан олус
тардыспыт. Ону учуоттаан
кыстын бастакы ыйдарыт-
тан оту кыстаттыт туттуу-
га улахан болдомто уу-
рулуубута. Ол түмүгөр бу
сүрүн аһылыгы аһары
ороскуоттааһын таһаары-
лыбата, өссө арыах тон-
на оту көмчилээтибит.
Көмчилээһин, биллэн ту-
рар, эбни аһылыгы хото
бөлөмнөзөһүн түмүгөр си-
тиниллэнэ дьэн этэр кыах-
таахыт.

Быйыл дьобус кормоцех
уонна кормокухня туттам-
мыт улаханнык абыр-
мыт. «Юность» уонна
«Маарыкчаан» фермалары
хааччылар кормоцехка
күн ахсын кураанах бул-
лааһын 4,1 тонна көр-
гө эбни аһылыгы оҥоһул-
лар. Оттон «Сардага»
фермада тутуллубут кор-
мокухня борооскуларга
уонна ыаньыкка анаан
күнүгэ 10 тонна убас
кормоһорбон бөлөмнөһүн.
Онон кыстык садаланы-
гытан сүөһү айаар 157

тонна аһылыгы араас
буллааһа, 862 тонна убас
кормоһорбон уонна 833
тонна силэс тиздэллэнэ.

Гидролоннай күөбү сал-
гыты үүннэрэбит, биллэни
турутууна 1,2 тоннаны
күнүгэ сүөһүгэ ситти-
бит. Аһылык састааба
10,6 тонна минеральнай
брикетини, 5 тонна бы-
лыгынан, 4,5 тонна ас

тободуунан уо да байы-
тылына.

«Юность» ферма сага
хотоно аһылыгы техника-
нан таратар курдук ту-
туллуотта олус табыста-
таах. Кормоцехка бөлө-
мнөһүн аһылыгы хотоно
«Беларусь» трактор ыл-
ларар буолан, үлэ сым-
дамсыда. Манна аһылы-
гы буһарыга В. П. Пла-
тонов салайааччылаах
түөрт киһини анаабылыт.
Оттон кормоцехы кырба-
мат сөлөһөн, бурду-
тан хааччылыы биригэ-
дэн бөдөрөттөһөн үлэ-
лиир анал звенода сүт-
кэрлэһиһэ, звенода эмнэ
төрдүүлэр. Старшайдара
—Е. П. Сергеев.

В. Е. Федоров —Эри-
лик Эристын аатынан
совхоз Хаахсыттаагы от-
делениетын управляюща-
йа:

—Оту нуорманы таһы-
нан ороскуоттааһын та-
һаарылыбата. Фермалар-
га сүрүн аһылыгы сөптөөх
састааба таһыллан турар.
Биллэни кыбыгыта сүөһү
икки ый көрүгэ сир ото
баар.

Күнүгэ 7 центнер көр-
гө үтү аһаан 6,8 тонна
туттарылар. Сүөһү туру-
га ааспыт сыллаары кыс-
тыкка тэстэахха туһа-
дына суох.

Эбни аһылыгы кыах
баарынан бөлөмнөһүн са-
тыбыт. Сүөһүгэ детсад-
тан, баллыбаттан, интер-
наттан хомуллубут 3 цен-
тиер гидролоннай күөбү
ситтибит. Биллэнигэр
үүннэһин бу күнүгэ ту-
банылар курдук ситтэ.
Абыс Күөлүн уонна Нуо-
тара субаннарыгар анаан

4,5 тонна минеральнай
брикет оҥоһулунна. Бри-
кети бөлөмнөһүннө пен-
сионердар В. Н. Понсеев
уонна Н. Н. Протасов 1
эбозх сырларын өнөрдү-
лэр.

Өссө сир харатыгар со-
дотуоннааһын дуһабы-
тын манай утаа кыаһа-
хото туһамытаахыт. М.
М. Назаров старшайдаах
үс киһилээх звено тэри-
лэһиттэн балаһыаньа
арыыһа туһута: дробилла-
нан 64 тонна дуһа быта-
рыллыһан сүөһүгэ сити-
линнэ. Биллэни чомохто-
мүтүттэн 90-ча тонна ду-
һааахыт, Сэмэн Урэвэр
«Якутскноводстрой» мех-
участогун бульдөзөһүнэ
соторутаагыта астарбыт
дуһабын суботуһуну ту-
һан чомохтоһо фермада
аһылаахытына, иһэтиһинэ
аһылык бу көрүгүнэн то-
лору хааччылаахыт.

Мантан иһнэ эбни аһы-
лык көрүгүн тоһо кыа-
ларынан эбэтэн иһэахха
табыллар. Сааскы ыйдар-
га ыаньыкка ситэр си-
лэнэ суох хааллыбыт, ба-
рыта 350 тонна силэс
тэһитин ааспыт үс ыйга
ороскуоттаабыт. Рацио-
ну байытыгыта туһанылла
илин ис кыахтар, итэ-
дэр биллэни да бааллар.
Холобур, кур оту кырба-
тыһыны састааһын иһэтиһит.

Г. В. Смирников. Су-
буруускай аатынан совхоз
Болтоһотоогу отделени-
етын управляющайа:

—Кыстык иһни баста-
кы ыйдарыгар ыччат сүө-
һү ырыганылаһына, кө-
һүүһүн өлүүтэ таһаары-
лыбата. Ити ахсынныгыта
да тохтогулубута. Аас-

пыт ыйга эбни 7 бороос-
ку өлбө. Онон быйылгы
кыстыкка сүтүһүт 44 тө-
бөһө тийдэ. Ырыган ту-
рунтаах борооскулар би-
лэһин да бааллар. Итин-
тэн да көрдөххө, сүөһү-
бүт кыстыгыта ыраахтар-
даах.

Оту ороскуоттааһын
нуорма бөлөмнөһүннэ дьа-
хэ сол. Бөрт кыра орду-
сизиннээххит. Комбинорм
аһылыгына, Ынах маас-
сабайдык төрүүр көмгөр
туһаныахыт дьэн 300
тонна силэһи хаһаанан
сытырабыт.

Кыстык садаланыгыт-
тан 120-ча тонна дуһаны
сүөһү айаар тиздэбит.
өссө 100-чэнэ тонна баар.
Итин таһынан сөлөһөн
уонна кур оту бытарытан
сүөһүгэ ситэбит. Бу
аһылык барыта кормо-
кухняларгыгар буһа-
рыллар. «Эрич» ферма
кормокухнята күн ахсын
7 тонна эбни аһылыгы
бөлөмнөһүннэ. Оттон «Сар-
дага» кормокухнятыгар,
бөлөмнөһүннэ аһылыгы хо-
тоно таһыны кыайтарба-
ка, күнүгэ 3-4 тоннаны
оҥороллор. Гидролоннай
күөх үүннэһини үүннэри-
ни хойуттан садалаабы-
лыт. Биллэни турутууна
сүөһүгэ 4 центнери сити-
тибит. Гидролоннай күөбү
«Эрич» эбни үүннэ-
рэн эрбит. Онон сотору
аһылык бу көрүгэ арыы
эбнэа.

Редакциятан: ахсын-
ныгыта сорох отделени-
еларга эбни аһылыгы бө-
лөмнөһүннэ, рациону
байытыгыта балаһа эб-
ы оҥордулар. Оттон со-
рох сирдэргэ балаһыан-
ьа биллэни да бөрүкүтэ
суох. Вэл фермалар кы-
быларыгар өрөһөлөнөн
сытар дуһа ситэ-хото
туһанылла илик.

Быйылгы кыстыгы си-
тиниллээхтик атаарарга
сүөһүнү эбни аһылыгы-
нан хааччылыы ураты
суолталаарын умкумуох-
ха, рациону салгы ба-
йытар эрчимнээх дыаһал-
лары ылаахха.

«Райпогребощество»
комо хаһаайсытыгыгар
сиһиннэ иһэтиһэн ал-
тыс сылларын дьарыкта-
наллар. Ааспыт күһүн
райпо салалтата ферма
аһылык туһаарыгыта
бөх үлэһи ыйтта. Ой
курдук, ферма кыах
тэһиллэһэн 17 т аһар
уулла. муостата баста-
һаан, сирбичиллэр уйа-
лара эрбэһиниллэнэ.

Ферма коллектин
коммунет С. П. Борн-
ов салайар. Коллектив
«СКП XXVII» сүөһүн кө-
сө хас бөдөрүк сиһин-
нэһи 10-нуу кг төлөһү-
тэргэ эбэһэтиһтиһэлээх.
«Синьокка» ыччат нас-
таһына, У. Е. Адамова,
ферма ис көстүүтэ

П. Оковешников
фотолара.

КИМ ТӨӨӨ ҮҮТҮ БЫРЫЙ?

(ахсынны 28—тохсуньу 3 күнүгүннээһи сподна)

Совхозтар, т. е. списки	Сал- гыт	Күннээһи валор, үтү		Күннэ түт- тары- лар	Күннэ фур- ажи
		1985 с.	1986.		
Карл Маркс	344	12,3	8,7	8,1	1,4
Субуруускай	443	8,8	9,7	9,5	1,4
Хатыла	218	3,8	4,0	3,8	0,97
Болтоһо	225	5,0	5,7	5,7	1,83
Эрилик Эристын	738	23,8	13,3	13,7	1,0
Холтоһо	283	5,0	3,0	2,9	0,5
Хайахсыт	395	5,0	6,5	6,0	1,8
Чакыр	210	5,9	3,8	4,8	0,9
Хадаар	—	8,0	—	—	—
«Чурапчы»	857	15,8	16,8	16,8	1,1
Сыдаан	495	8,5	7,3	7,3	1,0
Күлэһи	210	4,2	5,0	5,0	1,3
Арылаахха	152	8,8	4,5	4,5	1,4
«Мылдааайы»	563	18,5	21,4	18,9	2,2
Болугур	343	12,0	15,2	13,1	2,9
Соловьев	226	6,5	6,1	5,8	1,4
«Мугудай»	870	5,7	19,0	18,3	1,4
Мугудай	430	—	9,8	9,4	1,4
Чыаппара	300	—	5,0	4,9	1,2
Толоон	140	—	4,2	3,8	1,7

А аһыт нэһиллэ
оройуон урдунан
валоройуон 627 цен-
тиер, ити иһиннээһи
нэһиллэ көрдөрүүтү
нээһэр 23 центнерини
аһыах, үтү аһыа.
Ол үтүс аһахтар уол-
ларылаахтары ынах
быһаарыллар. Оттон
үтүтү госуодарствода
түттары 6 центнери
аһыаһа — 600
центнер аһылаһына.

Кэлин нэһнэ үтү
аһа «Мылдааайы»
совхоз Болугурдаагы
отделенистыгар аһы-
бук көрүгэ үрдэтэ.
Биллэни онно күннэ
манар аһахтан орто-
тууан 4,5 кг үтү
аһылаар. Бу оро-
һонго састаамай урду-
көрдөрүү. Ити төрү-
түһөн аһахтар төрө-
һүннэ буолла. Бо-
лугурдар бу ыйга 30
күрүдүннэлэр.

Карл Маркс ааты-
нан совхозка, Болто-
һо, Хайахсыт, Со-
ловьевка, Арылаахха,
Күлэһи, Толоһиго
уонна Мугудайга эмнэ
аһахтар төрөһүннэ
садаланан, ыан бала-
ча эһилиһэ. Оройуон
урдунан күннэ манар
аһахтан 2,4 кг үтү
аһылаар. Оттон фу-

ражнай аһахтан а-
һын 1,4 кг тэһиллэр.

Ол эрээри сорох от-
делениеларга ыан олус
намыһах. Холобур,
бир фуражнай аһах-
тан күннэ баара-суода
0,5 кг үтү аһылар.
Дьыл баччытыгар дьэ-
ри онно олохтоох са-
лаа ыан үрдэтэр
эрчимнээх дыаһаллар
ылбата. Кинилэр аһах-
тар көһһөрбөнү си-
рэн аһына сгэбэттар
дөһөлэр. Отделени-
е управляющайа Н. И.
Аргунов көһһөрбө
хаачысыбатын туһа-
лары туһааннаах спе-
циалистартан, үлэни-
тэртэн тастаах, онуоха
отделениетын күһүн-
күдэһин түмүк тус-
таах.

Ынахтар маассабай
төрөһүннэра чуһаа-
та. Ол эрээри үтүс
сирдэргэ төрүүххэ бө-
лөмнөһүннэ олус бытаан.
Бу күннэргэ ыһарай
турар термостетна-
рын оҥоруу, өрөмүөн-
нээһин күөскэ ыһыл-
лаахха. Ынах тө-
рүүр бөксаларын ис-
пэскэлиһхэ, барэ-
дэтиһхэ.

Ты хаһаайсы-
батын управлениета.

Сүөсүһүт күнүн маннык тэрийэбит

Сүөсүһүттэр ортолору-
гар социалистическай куо-
талаһыны дьит чакчы
көдүүстээхтик тэрийиһэ,
фермада күннээһи үлэни
уоттаахтык-күөстээхтик
ыһытыгыта агитационнай-
«маасбай» үлэни күүһү-
дүүт. Сүөсүһүт күнэ ула-
хан оруулаах.

Кыстык садаланыгыт-
тан «Мугудай» совхоз
фермаларыгар Сүөсүһүт
күнэ таһыны бысапна
ыһыллар. Сельсоветтар
исполкомнара онуоха го-
сударственной тэриһалар,
отделениелар специалиста-
ра, салайааччылар кы-
стыларын графигын би-
гаргипиттэра.

Сүөсүһүт күнүгөр фер-
малар коллектатарын нэ-
дэһэтэһи үлэлэрэ күмү-
тэнэр: итэһэтэр ыйыллал-
лар, ыһааллыбатаах болу-
руостар уопсай дьүүлэ
туруорулаллар, сорукар
бөлөһтөнэллэр. Маны та-
һынан съезд иһиннээһи
докумуоннар дьүүллэһи-
лэллэр.

Быйылгы кыстыкка со-
циалистическай куотала-
һыны усулуобуйатыгар нэ-
дэһэтэһи күмүтү хас
бөдөрүк ахсын таһаары
көрүлүбүтэ. Онно үтү
ыанн урдэһиттэргэ хар-
чынан бириэмнэ тутта-
рыллар: үс килограмм үр-

дэһиттэргэ —3 солкуо-
бай, биас килограммтан үө-
һэ —5 солкуобай, уон
килограмм —8 солкуо-
бай. Кэһини ыйдарга кө-
рүлэһин бу көрүгүн бала-
лаах көдүүстээхтик
Чыаппара отделениетыгар
тутталлар (зоотехник М.
П. Мордоскина).

Сүөсүһүт күнүгөр тиз-
гэ сылдан аһылааһын
үтүгэ үгэһэ кубулуйда.
Манна ордуу учугайдык
Бахсытаагы эрһин пред-
приятиетын үлэһиттэра А.
Ф. Пестрянова уонна Н.
К. Ковырина үлэһитлэр.
Анна Федорова эбнэди-
сэйдээх промтоварнай ма-
һаһыны аһылааччылар
кыстык устата бир да
Сүөсүһүт күнүн күнүн кө-
түтэ илиһтэр. Түбүктээх
ыраахан үлэһи сылдаа-
чыларга анаан үтүлүтэ-
ри, итин солһору, сэдэх
таһаардыгы аһылаачы-
лар. Хас сырыы ахсын
иһиллэр 500—600 солк.
итэһэнэ суогу арһааллар.

Сүөсүһүттэри медицин-
скай отонон хааччылыгыта
эдрэ специалистар Мугу-
дайга врач А. И. Санри-
ридонова, Чыаппарада В.
Г. Никифорова улахан
суолтаны биэрэллэрин бө-
лөһтөһхэ наада. Анто-
на Николаевна Лыбынтах,
Уу Окустаах, Төбүрүөн

фермаларыгар нэһиллэ ах-
сын таһан үлэһиттэр до-
руобуйаларын бэрэбэркэ-
лиир, үтүс субан-аманы
биэрэр, бэһиһэллэри оҥо-
рор, эһи-тоһи аһылылар.
Варвара Гаврильевна эмнэ
ити курдук үлэһит.
Чыаппарада аны Сүөсүһүт
дэһэтэ аһыллан, врач он-
но туспа хостонно. Кини
хайыны-үйэ доруобуйа мун-
кугун тэһиһэ.

Совхозка Сүөсүһүт кү-
нүн тэрийиһэ итэһэтэр
да бааллар. Кырыны уча-
сттарга Сүөсүһүт күнүн
ыһытыгыта содотох зоотех-
ник эбэтэр биригэһиһир
эра сүүрэллэр. Онон киһи
болдомтото сүһүнүн үлэ-
гэ баар итэһэтэргэ эра
түмүллэр. Сүөсүһүт күнүн
итинник ыһытым, биллэн
турар, улахан көдүүү
биэрбэ. Оттон тизгэ сыл-
дан аһылааһын, концер-
тары туруоруу курдук
үлэһиттэри сэртэхситэр
дыаһаллар сэдэхтик ыһы-
тылаллар. Олохтоох кул-
тура үлэһиттэра бу ды-
һалларга мөлөхтүк ыһы-
таллар. Мугудайдаагы
АКБ оруода эмнэ көстү-
бөт. Кинилэр Сүөсүһүт
күнүн тэрийиһэ иһттал-
лара булгуччулаах.

Сүөсүһүт күнэ үлэһит-
тэри күүрээһинээх үлэ-
гэ көдүлүүр. Бир састаа
түмэр улахан кыахтарын
туһаныахха.

В. ОКОНЕШНИКОВА,
совхоз профкомун пред-
седателя.

